

75395 - Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir nur mu yoksa bir insan mıydı?

Soru

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir nur muydu yoksa bir insan mıydı?

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, ışıktaki bile olsa O'nun gölgesi olmamıştır, sözü doğru mudur?

Detaylı cevap

Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Âdemoğlunun hepsinin efendisidir. O, Âdemoğlundan bir insandır. Bir anne ve babadan dünyaya gelmiştir. (Her insan gibi) yemek yer ve kadınlarla evlenirdi. Acıkır ve hastalanırdı. Sevinç ve üzüntü duyardı. O'nun bir insan olduğuna en açık delil; Allah Teâlâ'nın nefisleri (canları/ruhları) vefat ettirdiği gibi, O'nun da ruhunu vefat ettirmiştir (ruhunu kabzetmiştir). Fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i diğer insanlardan ayıran özellik ve hususiyet; O'na nübüvvet (peygamberlik), risâlet (elçilik) ve vahiy verilmesiydi.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿..قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾

[سورة الكهف من الآية: 110]

"(Ey elçi! O müşriklere) de ki: Ben, ancak sizin gibi bir insanım. Yalnız bana (Rabbimden) ilahınızın bir tek ilah olduğu vahyediliyor..." (Kehf Sûresi: 110)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insan oluşu konusundaki durumu; gelmiş-geçmiş bütün nebî ve rasûllerin durumu gibidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ﴾ [سورة الأنبياء الآية: 8]

"Biz onları (senden önceki elçileri), yemek yemez bir ceset (yeme ve içme ihtiyacı olmayan insanüstü varlıklar) kılmadıkve onlar, ebedi (ölümsüz) de değillerdi." (Enbiyâ Sûresi: 8)

Allah Teâlâ, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kendileri gibi bir insan oluşuna şaşırın ve bunu garip karşılayan Mekkeli müşriklerin bu görüşünü reddetmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَقَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا مَلَكٌ مَعَهُ نَدِيرًا. [سورة الفرقان الآية: 7]

[الفرقان الآية: 7]

"Ve (müşrikler) dediler ki: Bu elçiye (elçi olduğunu iddiâ edene) ne oluyor ki, (bizim gibi) yemek yiyor ve (rızkı aramak için) çarşı-pazarlarda geziyor? Onunla birlikte uyarıcı bir melek indirilseydi ya (Allah, onunla birlikte bir meleği gönderip onun doğru olduğuna şâhitlik etseydi yâ!)" (Furkân Sûresi: 7)

Bu sebeple Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir elçi ve insan oluşu konusunda Kur'an-ı Kerim'in belirlediği şeyin dışına çıkmak, câiz değildir.

Bunlardan birisi de, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bir nur veya gölgesi olmayan veyahut da nurdan yaratılmış bir varlık diye vasfetmek, câiz değildir. Aksine O'nu böyle vasfetmek (nitelendirmek), Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yasaklamış olduğu dînde aşırıya gitmektir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

لَا تُظْرُونِي كَمَا أَطْرِي عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ، وَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ. [رواه البخاري]

"Meryem oğlu İsa'nın aşırı bir şekilde övüldüğü gibi beni övmeyin. (Benim için) Allah'ın kulu ve elçisidir, deyin."(Buhârî; hadis no: 6830)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde sâbit olduğu üzere melekler nurdan yaratılmış, fakat Âdemoğlundan hiç kimse nurdan yaratılmamıştır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿حُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَحُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَحُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ﴾. [رواه مسلم]

"Melekler nurdan yaratılmışlardır.Cinler yalın (dumansız) ateşten (alevden) yaratılmışlardır.Âdem ise size vasfedilen şeyden (size anlatılan topraktan) yaratılmıştır."
(Müslim; hadis no: 2996)

Değerli âlim Muhammed Nâsiruddîn el-Elbânî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu hadis, insanların dilinde dolaşan:

'Ey Câbir! Allah, ilk önce senin peygamberinin nurunu yaratmıştır' hadisi ile bunun gibi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in nurdan yaratıldığını söyleyen hadislerin bâtil olduğuna işâret etmektedir. Bu hadis, nurdan yaratılanların sadece melekler olduğuna, Âdem -aleyhisselâm- ve oğullarından hiç kimse olmadığına apaçık bir delildir. Buna dikkat et ve sakın gâfillerden olma!" (Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha; s: 458)

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'ne aşağıda zikredilen:

"Burada Pakistan'da Brelviyye tarikatı âlimleri, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gölgesinin olmadığına inanmaktadırlar. Bu ise, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insan olmadığına delâlet etmektedir. Bu hadis sahih midir? Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gölgesi yok mudur?"

Soru sorulmuş, bunun üzerine komite bu soruya şöyle cevap vermiştir:

"Bu söz bâtildir. Bu söz, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir insan olduğuna ve insan yapısı (yaratılış) bakımından diğer insanlardan farklı olmadığına, her insanın olduğu gibi O'nun da gölgesi olduğuna apaçık delâlet eden Kur'an ve sünnetin naslarına (âyet ve hadislere) aykırıdır. Allah Teâlâ'nın risâlet (elçilik) özelliği ile kendisine ikramda bulunması; Allah Teâlâ'nın, O'nu bir anne ve babadan yaratmış olduğu beşer vasfından dışarı çıkarmaz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿..قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾.

[سورة الكهف من الآية: 110]

"(Ey elçi! O müşriklere) de ki: Ben, ancak sizin gibi bir insanım.Yalnız bana (Rabbimden) ilahınızın bir tek ilah olduğu vahyediliyor..." (Kehf Sûresi: 110)

Yine şöyle buyurmuştur:

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ ۖ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿11﴾ [سورة إبراهيم الآية: 11]

"(Kavimlerinin kendileri hakkında söylediklerini işittiklerinde) elçileri onlara şöyle demişlerdi: Biz gerçekten sizin (dediğiniz) gibi birer insanız.Fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur (ve onu elçi olarak seçer).Allah'ın izni (ve tevfiği) olmadıkça biz, size apaçık bir delil getiremeyiz.Mü'minler, (her işlerinde) yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." (İbrahim Sûresi: 11)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın nurundan yaratılmış olduğuna dâir rivâyet olunan hadise gelince, bu uydurma (mevzû) bir hadistir." (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 1, s: 464)

Bu konuda (4509) ve (6084) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.